Ọmọ mi, bi awọn ẹlẹṣẹ ba tan ọ, iwọ ma ṣe gba.
OWE 1 : 9

Irohin Yoruba

VOL X No 466 — MONDAY JUNE 14, 1954 — KOBO KAN (1d)

E ma a polowo oja nyin sinu iwe Irohin Yoruba

Oba Oyinbo F'Oye K.B.E. Da Oba Alake L'ola.

NI ojo Ojobo ti ise ojo kewa osu yi ni Alaiyeluwa Elizabeth Keji Oba-birin Ilu Oyinbo se ajoyo ajodun Ojobi re, fun iranti Ajoyo Ajodun na o fi oye "Ogagun Nla kan ninu Ijoba Geesi" (Honorary Knight Commander of the Most Excellent Order of the British Empire) da Oba Alaiyeluwa "Ololа Oladapo" Ademola Keji Alake Abeokuta l'ola.

Ọba Alaiyeluwa Ademọla Keji Alake Abẹokuta jẹ ọkan ninu awọn Ọba olokiki ati Enu-ọwọ ni ilu Ijọba Iwọ-orun Nigeria, o ti dagba to ẹni ọdun mọkanlelogorin nisisiyi, o si ti wa lori oye Ọba Alake fun ọdun mẹrinlelọgbọn (lati ọdun 1920).

O ti wa ninu Ajọ Igbimọ Aṣofin Nigeria atijọ lati ọdun 1946 di 1951, ati nisisiyi o si tun jẹ ọkan ninu awọn Aṣoju Ijọba Iwọ-orun ninu Apapọ Ajọ Igbimọ-Nla Aṣofin Nigeria (Member of the House of Representatives.) Tẹlẹtẹlẹ awọn Ọba ilu Oyinbo ti o ti nje ṣiwaju Alaiyeluwa Elizabeth keji Ọba-birin ilu Oyinbo yi ti fi oye C. B. E. ati C. M. G. da Ọba Ademọla keji Alake Abẹokuta na l'ọla ki Ọba-birin yi to wa fi oye "K. B. E." yi ti o ga ju gbogbo ti atẹhinwa lọ da a l'ọla yi.

Ade a pẹ l'ori, Bata a pẹ l'ẹsẹ, a gb'ori oye j'oye Ademọla Keji Alake Abẹokuta. Kabiyesi!

Ninu awọn ogunlọgọ enia ti Ọba-birin Ilu Oyinbo na tun fi oye ọjọbi rẹ ti 1954 yi da l'ọla ni Ogbẹni Ernest Ikoli, Alagba ninu awọn onkwe Irohin Nigeria, on ni Ọba-birin na tun fi oye "Honorary Officer of the Most Excellent Order of the British Empire" (O.B.E) da l'ọla. Oye um'ori o.

Ọba Alaiyeluwa Oladapọ Ademọla, K.B.E.

Adegbemi Be Olotu Wo

EKO-Ni ọjọ Eti ti iṣe kọkanlelogun oṣu karun ọdun yi ni Ọgbẹni Alimi Adegbemi, onibara Iwe Irohin Yoruba ni Kadjebi-Buem, Gold Coast, kuro ni ilu na, o si de si ilu rẹ ni Ede ni ọjọ ketadinlọgbọn oṣu na fun ibẹwọ awọn enia rẹ lati ti ara mọ wọn fun igba diẹ ati lati tun ṣe gbogbo eto ti o ṣeku fun ile rẹ ti o ti kọ silẹ.

Inu Alagba Ọgbẹni Emanuel ti iṣe baba rẹ ati Oloye Aswaju, Adajọ Kotu Ibile Ede ti iṣe ẹgbọn rẹ dun pupọ lati gba a ni alejo. Nigbati o di ọgbọnjọ oṣu na ni o wa si Eko, o si wa ṣe ibẹwo Olotu Irohin Yoruba ni ọjọ keji, inu Olotu pupọ dun lati gba a ni alejo.

Lẹhin ti nwọn jijọ ṣe eto lori bi gbogbo nkan ti nlọ si nihin ati l'ọhun tan ni Olotu ba mu u yika gbogbo ile-iṣẹ itẹwe wọn, inu alejo na si dun si gbogbo awọn nkan ti nwọn fi han an ati alaye lori ilo awọn ero irinṣẹ itẹwe ra. O si dupẹ pupọ lọwọ Olotu ki o to ma a lọ.

Ọgbẹni Alimi Adegbemi Akọwe Ẹgbẹ Ọmọ Ibile Ede Oke-Okun

Ni ọjọ keji ni o tun pada si Ede lati lọ pari awọn iṣẹ ile rẹ ti o ku. Nigbati o di ọjọ kejọ oṣu yi ni o tun pada si enu iṣẹ owo rẹ ni Oke-Okun (Kadjebi-Buem, Gold Coast) a lọ a dẹra abọ-asunwọn o, od dẹrẹ ki i ku s'oko iwaju.

Gada Baje, Moto Ja S'odo, Enia Marun Ku

OYO-Ni aipẹ yi ni mọto akero kan ja lu odo nigbati o gun ori gada Origbemidele, ni gada bu ya lulẹ eyi ni o mu ki mọto akero na fi ṣubu sinu odo na, ti awọn enia marun fi ku, ọpọlọpọ ero inu mọto na ti ko ku ni nwọn si fi ara pa.

Eyiti o ṣe enia ni anu ju ni ti obirin kan Nimọta Ajikẹ ti o mbọ lati abule Legba, ni busọ mẹdogun si Ọyọ lati wa ṣe oku baba rẹ ni Ọyọ, o si mu ọmọ rẹ ọkunrin ọmọ-ọlọdun-mọkanla dani, on pẹlu ọmọ rẹ na wa ninu awọn marun ti nwọn ku sinu ijamba mọto na.

Olorun ma jẹki a rin ni ọjọ ti ebi npa ọna, ọjọ buruku eṣu gb'omi mu lọwọ ijamba mọto ati iku ojiji, Oluwa rere gba wa.

PR-GRESS

O! ARE U MISSING

16 hours of it for less than

3D A DAY---GET REDIFF-SION

Odun Itunu-Awe Dun Pupo L'Eko

EKO- Ni ojo Ojobo ti ojo ise keta osu yi ni awon Imale se Odun Ikirun-awe, Odun na si dun o larinrin, nigbati ojo odun na ti ku ola ni nwon ti bere aisun odun ti ilu orisirisi ndun yi gbogbo ilu ka ti nwon njo ti nwon nyo titi ile fi mo.

Nigbati ilẹ mọ, lati agogo meje owurọ ọjọ na ni gbogbo wọn Feku inu l'obirin ti bẹrẹ si wọ orisirisi aṣọ olowo-iyebiye ni ọkan-ko-jọ-ọkan, ti nwọn si da ni orisirisi aṣa aṣọ wiwọ ilẹ wa, niti aṣa oyinbo ati ni aṣa awọn Arabu ti gbogbo wọn si dorikọ ehin-odi ni Obalende-Ikoyi nibiti nwọn gbe nkirun ọdun Iọdọdun.

Ọba Eko, Adele Keji ati awọn Ijoye rẹ ati awọn Musulumi pataki pataki ni o ṣe aṣaju wọn lọ si Idi ọdun na. Lemọmu Ilu (Mọṣalaṣi Jumọ), Abudu Karimu Nolla ni o kirun fun awọn ijọ Ọba Adele.

Ni apakan ibiti awọn ijọ Ọba na gbe kirun ni, awọn ijọ Ahmadiyya eyi,

Wo oju ewe kerin

Alaiyeluwa Adele Keji Ọba Eko ni o wa ni arin awọn Oloye rẹ nigba ti nwọn gbe nkirun ọdun Itunu Awẹ ni Idi.

Iwo Ko Gbodo Pa'nia

OPỌLỌPỌ inkan ibi ni o wa ninu ile aiye ti a ngbadura pe ki o maṣe ṣe wa ati pe ki o ma si ṣe ti ọwọ wa ṣe enia, pataki eyiti o buru'ulọ ninu ẹṣẹ ati ibi ti enia nṣe si ọmọ ẹnikeji rẹ ni "ẸṢẸ IPA-'NIA" eyiti iṣe ofin kẹfa ninu ofin Onigbagbọ.

Ẹnikẹni ti mọ pe ko si ireti fun ẹniti a pa mọ ninu ile aiye *yi*, nitorina ni a ko ṣe jẹ rin ni itosi ẹniti a ni ero pe o le pa wa, bẹni a ki i si fẹ rin ni ọna ti a ro pe ijamba le ṣe wa.

Nigbati a ba nro gbogbo inkan wọnyi lati yẹra fun, fun idabobo ẹmi wa bẹna ni a si ni lati ma a ro nigbagbogbo pe bi o ti ri ni ara wa bẹna ni o ri lara ọmọ-ẹnikeji wa, Yoruba ni "ibi ki i ju ibi, bi a ti bi ẹru bẹna ni a bi ọmọ."

"Iwọ ko gbọdọ pa'nia" yi ti wa ninu ofin atọwọdọwọ awọn Ju lati ọdọ Mose, tipẹ tipẹ ki a to bi Jesu, nigbati o d'aiye ti awọn Ju ṣe inunibini si i nitori ilara de oju pipa a, ọkan ninu awọn ọmọ-ẹhin rẹ fa ida yọ, o si bẹ eti ẹnikan ninu awọn ti o wa mu Jesu bi arulo, ṣugbọn Jesu bojuwo ẹhin o si mu eti na o fi si i pada, o si wa kilọ fun ọmọ-ẹhin na ti o fa ida yọ pe "Ti ida rẹ bọ inu akọ nitori ẹnikẹni ti o ba pa'nia nipa ida ni a o ti pa a."

Nisisiyi gbogbo wa ni o ti gbọ igbẹhin awọn ti o pa Alfa Bisiriyu Apalara nibi o gbe nrọ-wasi, awọn ti o ṣe iṣẹ yi ti ni ero pe ti awọn ba ṣe e awọn yio jẹ ẹ gun nipa alumọkọrọi ofin pe "a ko mọ inkankan nipa rẹ, ti o ba si ṣe pe nwọn pa a ni, oku rẹ ha da?" Ṣugbọn ẹri ọkan wọn ko sọ fun wọn wipe "Ika ni o nro ẹjọ, ika kọ ni yio da a."

Eṣu tan wọn jẹ pe ti nwọn ba pa a nwọn yio mu ọran na jẹgun, ṣugbọn nwọn ti gbagbe pe ti eṣu ba ti wọn si i tan, ko ni le gbija wọn mọ, yio pada lẹhin wọn ni, nitorina ẹ jẹki a fi ẹkọ Bibeli ti o sọ bayi pe "Ọmọ mi bi awọn ẹlẹṣẹ ba ntan ọ iwọ maṣe gba" kọ ọgbọn, ti a ba fi ọrọ bẹ ẹ kọ ọgbọn aṣiṣe a jina si wa, aili ọrọ bẹ ṣe ọgbọn ni o mu awọn enia mọkanla ku iku oro lori ẹmi kan ṣoṣo.

Iku wọn ko dara, isinku wọn ko dun, ko si ibatan kan tabi ọrẹ tabi ojulumọ wọn kan l'aiye ti o le summọ oku wọn lati fi han pe enia wọn ni on iṣe, nwọn ku iku ẹsin, nwọn si sin wọn ni isin ẹsin ni ilẹ isinku Atan ni Yaba, tọmọde t'agba tun yọgi dani ti nwọn fi nlu posi wọn, awọn ọmọ-ita miran nfi igi si ideri posi wọn lati ri oju-oku awọn apania Bayi ni igbẹhin awọn apania ti o pa Alfa Bisiriyu Apalara.

"Iwọ ko gbọdọ pa'nia" Ẹnikẹni ti eṣu ba ntan lati pa ọmọ ẹnikeji rẹ, ki o ma a ranti pe, enia mọ, enia ko mọ, igbẹhin apa'nia ki i dara, Ẹnikẹni ti o ba pa'nia nipa ida ni a o ti pa a ẹni ba ro ibi si ọmọ ẹnikeji rẹ ibi yio ba a. "Fẹ ọmọ-ẹnikeji rẹ gẹgẹ bi ara rẹ" eyi ni akoja ofin ti Jesu fi kọ awọn ọmọẹhin rẹ o si jẹ ẹkọ ti o peye fun gbogbo agbaiye. Ma a ranti nigbagbogbo pe "Iwọ ko gbọdọ pa'nia."

Ise Ti Awon 'Action Group' Ti Se Si Ilu (3)

Ise ti awon "Egbe Action Group" ti ise alakoso Ijoba Iwo-Orun Nigeria se ni won igbati Ijoba bo si owo won ko se ka tan, enikeni ni o si mo daju pe ninu gbogbo awon Egbe Oselu ti Ijoba ilu wa ni ikawo won ko si eyiti a le fi we Egbe Action Group nipa ki a wi bee ki a se be e.

AWỌN ILU IJẸBU

ẸTO iṣẹ omi ẹrọ Ipẹru ti o ni lati fun awọn ilu Iṣagamu, Ogere, Ikenne, Ipẹru, Ode, Iṣara Ilisan, Irolu, Akaka ati Ilara ni omi ti bẹrẹ, awọn irinṣẹ ati ohun elo gbogbo ti a ni lati lo fun iṣẹ na si ti nde, nipa bẹ iṣẹ na a tete pari ninu ọdun 1956. A si ti pari iwadi ọna bi omi-ẹrọ ti ṣe le de Ijẹbu'gbo-Agọ-Iwoye de awọn agbegbe awọn ilu bi Oru ati Awa.

AWỌN ILU ONDO

Ẹfọn Alaye ati Ikarẹ ni lati ni omi-ẹrọ, £70,000 ni owo ti nwọn si ti fisile fun iṣẹ ẹrọ-omi ti Ikarẹ. Nwọn ti bẹrẹ gbogbo eto wọnyi ṣugbọn gbogbo iṣẹ paapa a bẹrẹ bi irinṣẹ afami ba ti tete ti de si lati ilu Oyinbo. Nwọn si ti bẹrẹ si ṣe iwadi ibi ti nwọn ti le ri odo ati ọna ti nwọn a fi fa omi de Ẹkun Ekiti, Ọwọ ati Ondo.

AWỌN ILU ỌYỌ

Gbogbo eto ati fa omi-ẹrọ de Ilesha ni o ti bẹrẹ a si ni ireti pe iṣẹ na yio si bẹrẹ ninu ọdun yi, owo ti iṣẹ na yio na Ijọba a fẹrẹ to £130,000.

Pẹlu gbogbo iṣẹ eto omi-ẹrọ wọnyi Ijọba Action Group ti di adọrinlerugba Kanga o le kan ninu awọn ilu Ibadan, Ọyọ, Ondo, agbegbe Eko, ati Ibini.

Ẹnyin onkawe yi paapa yio ni lati mọ pe nipa eto iṣẹ wọnyi, ilera a tubọ pọ ninu ilu, ko si ni i si arun sobia mọ ninu gbogbo ilu abẹ Ijọba Iwọ-orun Nigeria.

AWỌN IṢẸ TI IJỌBA ACTION GROUP ṢE SI ILU

Lẹhin adọta ọkẹ pọnun (£1,000,000) ti nwọn yọnda fun Co-operative Bank, nwọn tun ya awọn agbẹ ni ọkẹ marun pọnun (£100,000) lati pin ni arin ara wọn.

Lati Owo
Ayo Akinsanya

Ijọba Action Group ti pinnu lati kọ awọn ile Ijọba Iwosan ti o fuyi kakiri gbogbo awọn ẹkun ilu Iwọ-Orun Nigeria ati awọn ile-itọju awọn abiyamọ ati awọn ile-egbogi lilo fun awọn alaisan (dispensaries) ni awọn igberiko. Bawo ni awọn Action Group o ti ṣe le ṣe aṣeyọri gbogbo eto iṣẹ ribiribi ti nwọn ṣe ilanọ rẹ silẹ wọnyi?

Owo ti Ijọba ti na si ori kikọ awọn ile-iwosan sinu awọn ilu Iwọ-Orun Nigeria ati eyiti nwọn fi ra awọn ohun elo sinu wọn ninu ọdun ti o kọja yi ko din ni £188,000.

Ijọba Action Group ti kọ awọn ile-iwosan titun marun sinu awọn ilu Iwọ-Orun Nigeria, awọn ile egbogi ti Ijọba na kọ le ni adọrinlerugba. [270], nwọn yio si kọ meji meji si Ẹkun ilu kọkan ninu ọdun ti o mbọ yi ni nwọn yio si tun kọ awọn ile Itọju awọn abiyamọ meji meji si ẹkun ilu kọnkan kun awọn eyiti nwọn ti kọ siwaju.

Ninu awọn ile-iwosan marun ti nwọn kọ, nwọn kọ mẹta ninu rẹ si Ṣagamu, Badagry ati Ondo.

Nwọn si ti kọ ile-iwosan kan si Ọyọ eyiti nwọn yio si lọdun yi. Awọn Ijọba Action Group na si ti wa ni ifọwọsowọpọ pẹlu awọn Ijọ awọn Aguda [Roman Catholic Mission) lati kọ ile-iwosan ti o jọju kan si Ọwọ, ṣugbọn ile Itọju awọn abiyamọ ti nwọn ti kọ sinu ilu na ti bẹrẹ si ṣe awọn ara ilu ni anfani, Ni Ogwashi-Ubu, Ẹkun ilu Asaba nwọn ti kọ ile Itọju awọn abiyamọ pẹlu ile-iwosan kan ni ifọwọsowọpọ bakanna pẹlu eyiti awọn ara ilu na ti njẹ anfan irẹ.

Ninu oṣu yi ni nwọn yio fi awọn okuta ipilẹ awọn ile-iwosan marun lelẹ ni Ẹkun awọn ilu Ẹpẹ, Ẹgbado, Ikẹja, Aboh ati Okitipupa, Nwọn ti bẹrẹ si ṣe afikun awọn Ile-Iwosan Ijọba ti o ti wa ni ilu tẹlẹ ri ni Abẹokuta, Benin-City ati Ijẹbu-Ode.

Yalaa ki nwọn tubọ ran ile-Iwosan Ijọ Baptist Ogbomọsho lọwọ tabi ki nwọn tun kọ titun miran si, nwọn a mu ọkan ṣe mbẹ laipẹ.

Ninu awọn Ẹkun ilu Urhobo ati Aboh nwọn ti kọ awọn ile-Iwosan meji sinu ọkọ oju omi ati Ile Itọju awọn abiyamọ eyiti o na wọn to ẹgbaji pọnun (£4000). Nwọn ti bẹrẹ si lo Ile Itọju awọn abiyamọ ti nwọn kọ si Ado Ekiti, laipẹ ọjọ yi ni nwọn yio si ṣi eyiti nwọn kọ si Iwopin.

Nwọn si ti bẹrẹ si kọ ile Itọju ati Iwosan awọn were (a mental hospital) si Aro, Abẹokuta eyiti nwọn yio kọ pari ninu ọdun yi.

Iṣẹ nla pataki miran ti Ijọba Ẹgbẹ Action Group tun ṣe ni ti oogun iwosan ọlọfẹ ti nwọn yio ma a lo fun awọn ọmọde ti nwọn ko iti dagba to ọmọ ọdun mejidilogun ninu gbogbo awọn ile-iwosan Ijọba ti wọn wa kakiri ilu ati ngberiko Ijọba Iwọ-Orun Nigeria.

Lati ọdun keji sẹhin [1952] o di meje ninu awọn ọmọ-birin Nigeria ti o di ọga olutọju awọn alaisan [Nurse sisters]

ARUN TI NRAN

Nwọn ti ṣi awọn ileto adagbe mẹtalelogun kakiri ilu lati ọdun 1952 lati ma a fi awọn adẹtẹ pamọ si a ti lati ma a wo wọn san.

Nwọn ti bẹrẹ si boju to arun Ikọ-ẹgbẹ kakiri gbogbo ilu ti o wa ni abẹ Ijọba Iwọ-Orun ati yika Ibadan paapa.

IWADI ETO IPINLẸ ONIKALUKU ILU

Ijọba Action Group ti da Co-operative Bank silẹ pẹlu adọta ọkẹ pọnun (1,000,000) ni Ibadan fun awọn agbẹ.

Nwọn ti ṣi awọn ile iṣẹ akọwe Ijọba titun si Ibadan ati Abẹokuta. Awọn Ijọba Action Group ti fi

Wo oju ewe kẹta

HINDU SANKARA'S
Religious Art Jewelleries

Perfumes, Charms, Mohammedan charms, Amulets, Vedic Prayers, Kawachas. Faithful Reproductions of Hindu Gods in the Jewelleries.

Enclose 4/- money order by Air Mail for Catalogues and Literature.

HINDU SANKARA, 12 [illegible] Gardens Westminster, London, S.W.1. England

ABIYAMỌ ETI RẸ MELỌ?

'YARO' Awogba Omode!

Abiku ọmọ nda ọ l'amu.? Awọn arun wọnyi ha nyọ ọmọ rẹ ẹnu bi.?

AIPERI, ỌRẸRẸ, INU-IWỌ, OSI, IGBONA, IKỌ, IGBẸ-ỌRIN, OTUTU, IBA, JẸDIJẸDI ati orisirisi awọn arun miran ti ima yọ ọmọde l'ẹnu ni igba EHIN HIHU. Lọ ra "YARO" awogba arun ọmọde fun gbogbo awọn arun ti ima yọ ọmọde lẹnu.

"YARO" ko pe meji ni gbogbo ilẹ Nigeria.

Ki iwọ ki o ri i pe oruko "YARO" ni o wa lara igo ati ki nwọn ma ba ta ADAMỌDI egbogi miran fun ọ.

SOLD BY:-

IYIN OLUWA MEDICINE STORES
(K. B. Savage, Chemist and Druggist)
88, Broad Street, Lagos
AND ALL DRUG STORES throughout Nigeria.

Egbe Omo Ibile Ede Se Ipade

(Irohin Lati Qwọ ALIMI ADEGBEMI BISIKU ẹniti Aworan rẹ wa ni oju ewe kini iwe yi)

ASAMANKESI. G.C-Ni ọjọ Aiku ti iṣe ọjọ keje oṣu keji ọdun yi ni awa Ẹgbẹ Ọmọ Ibilẹ Ẹdẹ ti o wa ni Oke-Okun ṣe ipade pataki kan ni ilu yi (Asamankesi G. C.) ipade na si bẹrẹ ni deede agogo mẹsan owurọ, Alufa wa ni o fi adura si ipade na fun wa ẹsẹ gbogbo awa ọmọ Ẹgbẹ ati oloye Ẹgbẹ si pe niru ipade na, afi awọn ilu ti ko ran aṣoju wa ni nwọn ko ba wa pesẹ sibẹ.

Nigbati ọjọ ipade yi ti ku ọla ni awọn ọmọ Ẹgbẹ ti bẹrẹ si rọ wọ ilu yi titi ilẹ fi ṣu awọn ti o si jẹ mẹmba Ẹgbẹ na ti o wa ni ilu na si ngba wọn l'alejo bi o ti tọ ati bi o ti yẹ nitoripe nwọn ti wa ni imurasilẹ de wọn, malu kan ati ẹran obukọ mẹrin ni nwọn pa fi ṣe ase onjẹ adidun silẹ de wọn, bẹni nwọn si fi oriṣiriṣi inkan miran tẹ gbogbo wọn lọrun pẹlu.

Owo ti a da sẹhin ti a si gba jọ ninu ipade yi le ni ẹgbẹrun pọnun (£1000) nigbati ipade si bẹrẹ owo ti a tun da jẹ pọnun mẹrinleladọrin ati ṣile mejila (£74: 12: 0.) awa ti a si da owo na jẹ ojidinnirinwo enia o le meje (367) oriṣi ilu ti nwọn ti wa jẹ mẹrinlelogun, ilu mẹtadinlogun ni ko ni aṣoju ninu ipade na, bẹni ọpọlọpọ ọmọ Ẹdẹ ni o wa kakiri ilu miran ni Oke Okun ti nwọn fi ori pamọ ti nwọn ko i ti yọju si Ẹgbẹ.

Nitorina Emi Ọgbẹni Alimi Adegbemi Bisiku Akọwe Ẹgbẹ Ọmọ Ibilẹ Ẹdẹ Oke-Okun ti mo nkọ irohin yi fi eyi ṣe ikede ati igbiyanju fun gbogbo ọmọ Ẹdẹ ti o wa ni Oke-Okun lati tete wa fi orukọ silẹ ninu Ẹgbẹ yi ki akoko to kọja, nitoripe akoko na mbọ ti Ijọba ọrun yio di a fi agbara wọ, ti Ẹgbẹ Ọmọ Ibilẹ Ẹdẹ yio di ohun ti a nfi owo ati ọpọlọpọ ẹbẹ wọ, abọ ọrọ to fun ọmọluabi, "Ẹ fi eyi si ero."

Nigbati a mba eto ipade na bọ ni, a sọrọ pupọ lori iwe kan ti Ọlọla Adejare kọ si wa ti Ọba wa Alaiyeluwa Timi Ẹdẹ si lọwọ ninu iwe na, a si pinnu lati fi ọkan si a ti tun ilu wa ṣe ati lati kọ Ile-iwe giga ti a nfẹ, ati Mọṣalaṣi wa nla pẹlu, a si fi gbogbo iyoku ọrọ wa na si ipade miran ti a o tun ṣe ni ọjọ kẹfa oṣu keji ọdun ti mbọ yi (6th Feb 1955) ni ilu Afranse, GoldCoast.

A si mu ipade wa ọjọ yi wa si ipari ni deede agogo meje alẹ, A ki awọn alagba wọnyi fun wahala ati ayan wọn lori ifẹ ilu wa Ẹdẹ, awọn Ọgbẹni Raji Agba, Bello, Rufayi Salawu, Salami, (Baba Raji) Salami Weso, Gbamọsi, awọn akọwe Ẹgbẹ ọjọ na Ọgbẹni Alimi Bisiku ati Lasisi ati gbogbo awọn Ẹgbẹ Ọmọ Ibilẹ Ẹdẹ ti o wa si ipade na ti ko si aye a a ti darukọ wọn.

A si ki awọn Ẹgbẹ ku idele Akọwe wa agba Ọgbẹni Teacher Adewale ti o lọ bẹ ilu Ẹdẹ wo, ki Oluwa fẹ ipade wa. A si fi adura sin onikaluku lọ si ibujoko rẹ ni ilu ti nwọn ti wa. Ki Oluwa jẹki a le fi ayọ pade ṣe ipade miran ni ọdun ti mbọ.

Ayo Abara Tinntin

KEFFI— Ni ọjọ Ọjọbọ ti iṣe ọjọ kẹtala oṣu karun ọdun yi ni Ọlọla Emanuel Adebayọ se ikomọjade ọmọ ti Ọlọrun fi ta on ati aya rẹ Comfort Ajikẹ lọrẹ. Irohin ko to amojuba ni inawo Baba ọmọ titun na, nṣe ni o ngi awo bi ẹlẹda, nwọn si sọ ọmọ na ni Samson Adebayọ.

Oriṣiriṣi ilu ni o pe si ibi ikomọ na, Ṣẹkẹrẹ Aro, Sakara, Ọgbẹni Ayanwọle Onilu-faji si fi ilu rẹ dabira ni ọjọ na bẹni awọn alabaṣẹyẹ paapa si njo bi kokoro. Ni ọjọ ti nwọn ti nko-ọmọ-jade ni Keffi eyi jẹ ọkan, enia pọ o dabi omi, Baba ọmọ na si fi oriṣiriṣi onjẹ adidun ati oriṣiriṣi otu tẹ gbogbo wọn lọrun.

Ọgbẹni T. O. Idowu [Akọwe Ogbomọṣo Parapọ] ni o ṣe alakoso aṣeyẹ na, awọn Ẹgbẹ Ifẹ, Ẹgbẹ Bọmọde-oku ati Ẹgbẹ Ajolaiye fa ọmọ yọ nibi aṣeyẹ na, nwọn nawo nwọn nọra.

Dẹ ti aye wa fun lati darukọ ninu awọn alabaṣẹyẹ ọjọ na ni Ọgbẹni Emanuel Ọdẹjimi (Obi Yoruba) awọn Ọgbẹni Paul Anusa, David Laran (Alaga Bọmọdeoku), S.A Adediran Daniel Atanda, Amos Ajadi David Ajamu, Moses Ajamu, Samuel Ọlaniyan, Sam Oyeleyẹ, Samuel Adeniyi, Jane Ogunniran, Ọlawuyi, J.A. Larinde [Aṣoju Iwe Irohin Yoruba], Amos Okediran ẹgbọn Baba ọmọ), Deacon Moses Lalere, David Adediran ati Joseph Ayọọla, Ki Ọlọrun fi ire kari o.

Lawani Bayo F'omoyo

SABON-GARI-NGURU Ni ọjọ Aiku ti iṣe ọjọ kẹdogbọn oṣu kẹrin ọdun yi ni Ataeba Ọgbẹni Lawani Bayọ ṣe ipade oku iya rẹ ni aro kutu-hai ọjọ na ni awọn Imale ti wa ṣe adura fun ọmọloku na.

Nigbati o di irọle ni ẹsẹ gbogbo awọn ọmọ Ẹgba ati Ijẹbu ati gbogbo awọn Yoruba ti o wa ni Sabon-Gari Nguru ti pe, ti nwọn si bi ọmọ-loku na se ẹyẹ na bi o ti tọ ati bi o ti yẹ. Ọmọloku na si fi jijẹ ati mimu tẹ gbogbo wọn lọrun, nitori nigbati ọjọ na

Wo oju ewe kẹrin

Tete wo iko re san

Bi ikọ ba nfin ẹ ni ọna-ọfun ti ko si jẹki o sun l'alẹ, mu iwọn iba Veno's diẹ ki o to sun.

Ti o ba di ẹ ni aiya ti o si fun ẹ ni inira mu Veno's, lẹsẹkẹsẹ ni wa ti ri irọrun ati itura.

Bi o ba ti d'ọgbẹ si ẹ ni ọna ọfun, gbogbo rẹ ni Veno's yio mu kuro.

Fi Veno's si arowoto rẹ fun lilo awọn ọmọ ati aya rẹ, iba se ọmọde tabi agbalagba. Tete lọ ra igo kan loni.

Sa Mu

VENO'S

LIGHTNING

COUGH MIXTURE

EHIN DIDUN

LO ELEYI FUN IWOSAN RẸ

Bi ehin ba ndun ẹ pupọ nigbati o ba bere, ti o si jẹ pe irora na nko are ba ẹ nigbagbogbo o le jẹ pe ohun ti o fa a ni awọn eree (Kidneys) rẹ. Awọn opo inu pataki wọnyi ni lati ti orọ jade ninu agbedu, nigbamiran nwọn a lọra lati se e. Ẹhin ti o dun ẹ na ni ẹpẹrẹ ara lati kilọ fun ọ pe awọn eree (Kidneys) rẹ nfẹ itọju.

Egbogi ti o ka apa rẹ ni De Witt's Kidney and Bladder Pills. Nwọn ni agbara atunṣe pupọ lori awọn eree, nwọn a si tete mu a ti wọn si eto bi o ti tọ.

O ti pẹ ti ọpọlọpọ enia ti njeri si iṣẹ iwosan De Witt's Pills, o ti ju adọta ọdun sẹhin lọ titi di isisiyi fun awọn ti o ti wosan kakiri gbogbo aiye. Tete lọ ra tirẹ nisisiyi nibikibi ti o ba ti ri i ti nwọn nta a.

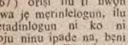

IJẸRI SI WA

Egbogi De Witt's Pills jẹ eyiti a ṣe pẹlu imọtoto ti gbogbo awọn eroja ti a fi ṣe e si jẹ pipe.

DE WITT'S PILLS

for Kidney and Bladder Troubles

Ise Ti "Action Group" Se

Lati oju ewe keji

ẹgbawa pọnun (£20,000) silẹ fun titunkọ ile-ẹkọsẹ awọnlẹ ti o wa ni Uyọ nibiti awọn akọsẹ wọnlẹ-wọnlẹ ti Iwọ-orun ati Ila-orun Nigeria nkọsẹ wọnlẹ-wọnlẹ papọ.

Nwọn yio ni awọn ti yio ma a ṣe iwadi ipinlẹ onikaluku ilu ti nwọn yio si ma a ṣe eto rẹ, nwọn yio si ma a ṣe alakoso owo ile ati ilẹ ti nwọn ba haya ni gbogbo ilu nlanla ti o ba wa ni Iwọ-orun Nigeria, ki o ma ba a si irẹ-ra-ẹni-jẹ.

Ero "Production Board" Ijọba Action Group ti bẹrẹ si da-oko nlanla ni ọna ilaju kakiri ilu ti nwọn si gbin ohun ọgbin sibẹ.

Diẹ ti a le juwe ninu ọpọlọpọ oko ọgbin na ni oko Ọpẹyinbo ti nwọn da si Eruwa ni "Eruwa Group Framing Scheme," oko-ajumọṣe "Co-operative Plantation" ti o wa ni Asejire ati ni Asigidi, ati awọn ti o wa ni apa Oke Ogun ati ni Agbọn ati ni Lafia Cannery, gbogbo wọn ni o ti fi idi mulẹ.

ERO LORI OKO IJẸBU

Ni inkan bi oṣu kẹta sẹhin ni Ijọba Action Group si ileto titun kan si Omitutu ti nwọn fi £90,000 piri fun awọn oṣiṣẹ ti yio ma a mojuto awọn oko Ijẹbu awọn ile gbigbe ti o wa nibẹ fun awọn oṣiṣẹ jẹ ọgbọn awọn iyara iṣẹ ti o wa nibẹ jẹ igba (200 labour rooms) gbogbo awọn ile ibẹ ni o si ni gbangba ita ti o tẹju fun igbadun ere. Nwọn si ni awọn Dọkita ati awọn olutọju alaisan ti o ni lati ma a mojuto wọn ninu ile-to na.

Ninu oko ileto na ni awọn ti ṣe eto ilẹ fun oriṣiriṣi ohun ọgbin bi ọgẹdẹ agbigba, ọpẹ, koko ati oriṣiriṣi awọn nkan eleso fun oriṣiriṣi onjẹ.

Koi ti pari

Afolabi Balogun Komojade

FUNTUA- Ni ọjọ Aje ti iṣe ọjọ kẹwa oṣu kanun ọdun yi ni Ọgbẹni D. Afọlabi Balogun ṣe komọjade ọmọbinrin ti Ọlọrun fi ta on ati Iyawo rẹ lọrẹ ni ọ'ọ kẹta oṣu na.

Lẹhin o ṣe etc. ati isin isomọloruko na ni Ojiṣẹ Ọlọrun, Ọgbẹni S. A. Akande ti Ijọ Onitẹbomi (Baptist Church), oruko ti awọn si sọ ọmọ na ni Comfort Lajumokẹ Balogun. Ki Ọlọrun jẹki a mọ ? no oruko rẹ o. Amin.

Nigbati o di agogo mẹji ọsan ni ọrẹ ati awọn ojulumọ bẹrẹ si de fun ayẹyẹ ikomọ na. Irohin ko lo amejuba ni inawo baba ọmọ titun ni ri ọjọ na, bi enia ti pọ to bẹna ti o si fi jije ati mimu tẹ gbogbo wọn lọrun.

Ki Ọlọrun da ẹmọ na si ki O si fi ire kari o.

Second Hand Clothing

H. NEWMAN AND CO. (MERCHANTS) LTD.

Igbimo Ijoba Ijebu Ode Gba Odutola Ni "Ogbeni Oja"

IJẸBU-ODE-Ni ọjọ 'Bọ ti iṣe ọjọ kẹta oṣu yi ni awọn Igbimọ Ijọba Ibilẹ Ijẹbu ṣe ipade ni Gbọngan Apejọ Itoro lati ṣe atunṣe lori edeaiyede ti o ṣẹlẹ lori ipinnu ti Ijọba Ibilẹ Ijẹbu-Ode ti ṣe pe awọn fi ọwọ si pe Oloye T. A. Odutọla ni "Ọgbẹni Ọja" Ijẹbu-Ode, Awujalẹ ni Alakoso Igbimọ na, Ọba Orimolusi Ijẹbu-Igbo ni Alaga.

Olisa Ijẹbu-Ode ni o mu u wa ni imọran ninu ipade na pe ki nwọn gba Oloye T. A. Odutọla ni "Ọgbẹni Ọja" Ijẹbu-Ode Ọlọla Ogunyẹmi si gbe e lẹsẹ ṣugbọn Alhaji Oseni ati Balẹ Imakun ṣe atako pe awọn ko faramọ imọran na.

Ṣugbọn nitori ọpọ enia ninu ipade Igbimọ na fi ara mọ ọ pe ki nwọn gba Oloye T. A. Odutọla ni "Ọgbẹni Ọja" Ijẹbu-Ode. Ni gbogbo awọn ogunlọgọ enia ti nwọn wa ni ẹhin ode Gbọngan Apejọ na ba bẹrẹ si yombo Oloye titun na pe "Ojaja Gba!" t'ayọ t'ayọ. Nigbati nwọn pari ipade na tan awọn ogunlọgọ enia na si ba a ko ẹyẹ lọ si ile rẹ, "New Road House."

Isaiah Mofolorunso Wa Be Ile Wo

EKO—Ni ọjọ Aje ti iṣe ọjọ kẹjẹ oṣu yi ni Ọgbẹni Isaiah Mofọlọrunṣọ ọkan ninu awọn onibara Iwe Irohin Yoruba ti o wa ni Tepa Via Kumasi, Gold Coast ba ọkọ ofurufu fo wa si Eko, awọn ti o sin in wa si idikọ ọkọ-ofurufu na ni M. A. Ladani lati Kenyasi G. C. John Babawale, (aburo rẹ) Joseph D. Kojo (Kenyasi) Jimọ Olowokere, Ezekiel Afolabi ati Iyaafin Jinatu Abiọna.

Ọgbẹni Gabriel Areke ni 23 Kano Street Ebute-Metta ni o gba a ni alejo l'Eko, o si ṣikẹ rẹ de aye ti a ṣikẹ eni-a-fẹ mọ, on na ni o si mu u de ọdọ ọmọ rẹ Michael Mofọlọrunṣọ ti o nṣiṣẹ ni abẹ awọn Reluwe, ọmọ rẹ na si ṣikẹ baba rẹ [Isaiah Mofọlọrunṣọ] na de aye ti a ṣikẹ baba eni de ati awọn ọrẹ ọmọ na mẹtẹta ti nwọn jijọ ngbe ile, Amos Mejowoye ati awọn meji yoku si ba ọrẹ wọn na Michael ṣe ayẹsi baba rẹ bi o ti tọ ati bi o ti yẹ.

Ni ọjọ keji ni o wa ṣe ibẹwo Olotu Iwe Irohin Yoruba, Olotu na si gba a ni alejo tọwọ-tẹsẹ, lẹhin ti nwọn jọ ki ara wọn ti nwọn yọ ki ara wọn tan ni o wa sọ irohin irin ajo rẹ fun Olotu.

Ninu irohin na ni o fi han pe on nkọja lọ si ile, ni ilẹ-ibi on, on yio si de si ile Baba on ni Agbo-ile Ọdọtin Ọyan, (nibiti o gbe wa nisisiyi bi a ti nkọ irohin yi), O si sọ wipe ni agbara Ọlọrun on o fi ara mọ awọn ẹbi ati awọn ọrẹ on fun igba diẹ ki on to pada lọ si ibujoko iṣẹowo on ni Oke-Okun ninu oṣu kẹjọ ọdun yi (August 1954). Mofọlọrunṣọ tiwa ọwọn, ki Oluwa jẹki a tun fi ayọ pade o.

Lawani Bayo F'omoyo

Lati oju ewe kẹta

ti ku ọla ni nwọn ti nṣe ti nwọn ti nsọ ti ọmọloku na ti bẹrẹ inawo.

Diẹ ninu awọn ti o wa si ibẹ ni E. Olu Abiọna, B. Olu Olusọga, A. Balogun, A.M. Durojaiye, R. Logunleko, K. Ẹgbẹdowo, Oloye Atinukẹ, D.A. Dayiọjẹ, N. Majẹkodunmi, Ayanran, L. Ade Johnson, Ijadu Iyalode, L.L. Aina, A.A. Bello ati L.A Animashaun.

Ki Ọlọrun fi ọmọ rere gbẹhin ọmọloku na ati gbogbo awọn alabaṣẹyẹ.

Amalgamated Press of Nigeria Ltd. 5/7, Apongbon St. Lagos

Odun Itunu-Awe Dun Pupo L'Eko

Lati oju ewe kini

Alhaji Jibril Martin jẹ alakoso wọn kirun, Alhaji Imam Agba, Ashafa Tijani ni o si kirun fun wọn, ṣugbọn Imam L. B. Agusto ni o kirun fun ijọ tirẹ, Jamat-Ul-Islamiyya ni Campos Square. Awọn ijọ musulumi yoku kirun ni Rowe Park, Yaba, ati Atan, Yaba.

Owurọ ọjọ na ṣu dẹdẹ bi ẹnipe ojo a rọ, ṣugbọn laipẹ Ọlọrun ṣe ọla, orun fẹrẹfẹ si yọ.

Nigbati nwọn ti nlọ Kirun ni enikaluku Ẹgbẹ ati ẹnikọkan bi ọlọla ati gbajumọ ti gba ilu tirẹ ti nwọn nlọ lọ. Ṣugbọn nigbati nwọn Kirun tan ti nwọn mbọ ni nwọn to ri aye jo ijo ajokara nitoripe ero iworan lọtun losi ọna ti nwọn ngba a bọ ni o ti kun.

Awọn ti o lọ Kirun ọdun na le ni ẹgbawa enia, awọn diẹ gun ẹṣin, ọpọlọpọ enia ninu wọn ni o wọ mọto ayọkẹlẹ, mọto-alupupu, kẹkẹ ologere, bẹni awọn ti o nfi ẹsẹ rin bọ pẹlu ijo ko ni onka.

Lẹhin ti nwọn wọ kọja bẹẹ tan ni enikaluku wọn wa lọ fi ibujoko aseyẹ si ile rẹ ati si gbangba ita kakiri, ti nwọn njẹ ti nwọn ngmu ti nwọn nfi gbogbo agbara yọ pe nwọn dupẹ pe awọn gba ọgbọn awẹ na dele pẹlu alafia ati awọ larin gbogbo ariya wọnyi ko si ogun ọlọpa ngmu enikan pe o huwa kiwa tabi pe ẹnikan fi ara pa ninu ọpọ mọto, ẹsin kẹkẹ pẹlu orisirisi ilu na.

Nigbati nwọn kirun tan Ọba Adele Keji ba wọn sọrọ pupọ lori anfani ti o wa ninu ifọpọ ati ninu kikọ kun ile-iwe ati ninu igbiyanju lati ma a ran awọn ọmọde lọ si ile-iwe na.

Lemọmu Ilu ati awọn Musulumi pataki pataki si ba Ọba na ko ẹyẹ de afin rẹ pẹlu orisirisi ilu ati fere lọjọ na, o si gba wọn t'ọwọ t'ẹsẹ. Aṣẹy.-ṣamọdun.

Akiyesi Ipolowo Oja

A fi eyi kede fun gbogbo awọn ọmọ Yoruba ti o ba wa ni Takoradi Gold Coast tabi ni agbegbe ilu na ti o ba nfẹ ma a gbọ irohin ile tabi ilu rẹ ni asiko ki o lọ si ọdọ James A. Adeyi, P. O. Box 094 Market Circle, Takoradi G. C. lati ma a lọ ra Iwe Irohin Yoruba, nitori on ni Aṣoju Olotu Iwe Irohin Yoruba ni ilu ibẹ.

OLOTU

TISANE DE DURBON ni ono nla Tẹ... ajẹ-bi-idan. Ma a ma sibi rẹ keekeekee meji-meji tabi ju bẹ e lọ lararọ. Wa a ri i pe ara rẹ ... ko ni si... Ko ni si ... awọ ara rẹ a ... a si ma a dan. TISANE DE DURBON dara fun ẹ ati Iyawo pẹlu awọn ọmọ rẹ. Lọ ra igo rẹ ... loni.

TISANE DES CHARTREUX DE DURBON

O Nwo Egbo San O Si Nmu Ara Gbe

Lo 'Mentholatum' fun ẹgbo ati ekuru tabi kuruna. Lo o ni ojojumọ. Ko nira rara lati lo. Iwọ ṣa fi pa ibiti o ndun ẹ 'Mentholatum' njẹ ki awọ ara dan bọrọ-bọrọ. O dara fun gbogbo ohun ti o le yọ awọ ara lẹnu. Nitoripe yio mu u kuro, yio si jẹ ki awọ ara dan. Tete lọ ra ido tabi agolo "Mentholatum" kan.

Sa Ma a Fi Pa ara

Bere Fun Men-tho-la-tum

Ti o wa ninu ... lo ati ide.

MENTHOLATUM